

Beschermde status wolf wordt als het aan de EU ligt verlaagd naar “Beschermd”

Een meerderheid van de Europese lidstaten wil de beschermde status van de wolf in Europa verlagen, van “strikt beschermd” naar “beschermd”. Het besluit volgt op een eerder voorstel van de Europese Commissie. De wet is daarmee echter nog niet aangepast. Wat is hiervoor nodig?

Beschermde status van de wolf verlagen

Als het aan de EU-lidstaten ligt, wordt de beschermde status van de wolf in Europa verlaagd van “strikt beschermd” naar “beschermd”. De EU-lidstaten in de Raad van de EU zijn akkoord met het eerdere [voorstel](#) van de Europese Commissie om de beschermde status van de wolf aan te passen. Nu de Raad heeft [ingestemd met het voorstel](#), zal de EU de verlaging van de beschermde status van de wolf aan het Permanent Comité van het Verdrag van Bern voorleggen.

Wolvenroedels trekken steeds verder op in Europa. Door de beschermde status die wolven als inheemse soort genieten in Europa, heeft de wolf volop zijn terugkeer gemaakt in Europese regio's, waaronder Nederlandse. De Europese Commissie en de Raad signaleren dat deze terugkeer tot conflicten leidt met lokale landbouw- en jachtgemeenschappen. Ursula von der Leyen, voorzitter van de Commissie, [sprak eerder](#) van een “reëel gevaar” voor de veestapel en mogelijk ook voor de mens.

Met het voorstel hopen de Commissie en de Raad op meer flexibiliteit bij het oplossen van sociaaleconomische conflicten die zijn gerelateerd aan de opkomst van wolven in Europa.

Overzicht: Veranderingen in de Beschermingsstatus van de Wolf en Implicaties

1. Internationale en Europese Aanpassingen

Verdrag van Bern:

- **Huidige status:** De wolf is “strikt beschermd”.
- **Wijziging:** Het Permanent Comité heeft ingestemd met verlaging naar “beschermd”. Dit maakt nationaal flexibel beleid mogelijk, zoals afschot bij problematische situaties.
- **Stemprocedure:** Vereist een tweederdemeerderheid van de aangesloten landen; recentelijk bereikt.
- **Betekenis:** Opent de weg voor minder stringente nationale regels zonder in strijd te zijn met internationale verplichtingen.

Europese Habitatrichtlijn:

- **Huidige status:** Verplicht lidstaten de wolf strikt te beschermen.
- **Aanpassing:** Vereist unanieme instemming van de EU-lidstaten, wat een aanzienlijke hindernis vormt door tegenstand van landen zoals Spanje en Ierland.
- **Gevolgen:** Zolang de Habitatrichtlijn niet wordt aangepast, blijft de strikte bescherming op EU-niveau van kracht, ook als het Bern Verdrag verandert.

2. Nationale Implementatie

• Nederlandse situatie:

- De Habitatrichtlijn is verwerkt in de Omgevingswet. Provincies hebben de verantwoordelijkheid om ontheffingen te verlenen voor beheermaatregelen.
- Provincies signaleren problemen met de huidige rigide regels,

met name in gebieden met veel conflicten tussen wolven en mensen.

- **Lopende initiatieven:**

- Het Rijk werkt aan een **uitvoeringsagenda wolf**, gericht op preventie en snellere acties bij incidenten.
- Voorbereidingen voor een **landelijk team veebescherming** (Wolf Fencing Team) om veehouders te ondersteunen.
- Definiëring van “probleemwolf” om problematische wolven effectief te kunnen beheren. De staatssecretaris LNV werkt ook aan het opstellen van een definitie voor een probleemwolf waarmee adequater en sneller ingrijpen bij incidenten mogelijk moet worden. Hierover voert hij gesprekken met provincies en deskundigen.

3. Politieke en Maatschappelijke Druk

- **Drukpunten:**

- Aanvallen van wolven op vee en zorgen over veiligheid versterken de roep om een soepeler beleid.
- Boerenorganisaties en landelijke gemeenschappen vragen om meer flexibele maatregelen.

- **Tegenstand:**

- Natuurbeschermingsorganisaties en partijen zoals de Partij voor de Dieren zien het loslaten van strikte bescherming als een gevaarlijk precedent.
- Europese groeperingen waarschuwen voor mogelijke afbreuk aan het natuurbeschermingsbeleid als geheel.

4. Conclusie en Toekomstperspectief

De verlaging van de beschermde status van de wolf is een gelaagd proces:

- **Internationaal:** Het Bern Verdrag is aangepast, wat ruimte biedt voor beleidswijzigingen.
- **Europees:** Aanpassing van de Habitatrichtlijn is cruciaal, maar vereist unanimiteit – een aanzienlijke uitdaging.
- **Nationaal:** Nederland werkt aan praktische oplossingen, zoals preventieve maatregelen, definiëring van probleemwolven, en het opzetten van een landelijke infrastructuur voor bescherming van vee.
- **Kernuitdaging:** Zolang de Habitatrichtlijn niet wordt aangepast, blijven veel restricties in stand. Tegelijkertijd wordt nationaal beleid voorbereid om, zodra mogelijk, meer flexibel beheer te implementeren.